

[Erik Hansen (Alborg amt).]

de i alt 35.000, der har de største problemer og har det største behov for en særlig støtte og bevågenhed.

I en artikelserie i Fagbladet for den 10. december i år om problemerne for fremmedarbejderne, er mange enkeltteksempler trukket frem. Der er trukket problemer frem vedrørende gæstearbejderen, inden han forlader sit hjemland, problemer, han støder på på vejen hertil, og problemer, når fremmedarbejderen endelig når frem og er blevet beskæftiget. Vi kan givetvis ikke løse alle problemerne for fremmedarbejderne, men vi kan lige så givetvis gøre dem mindre, og det bør vi naturligvis sætte alt ind på.

De fleste vil vel erkende, at fremmedarbejderne hører et moderne samfund til. Fremmedarbejderne er de mobile, det er dem, der søger hen, hvor der er jobs ledige, og hvor der er brug for deres arbejdsindsats, de kommer ofte fra lande, der er økonomisk og industrielt tilbagestående.

For mange gæstearbejdere er der ikke et frit valg mellem at blive i hjemlandet ved et godt betalt job eller rejse ud til et godt betalt job; for de fleste, for de mange, står valget mellem at blive hjemme uden job og uden en arbejdsløshedsunderstøttelse eller at rejse ud til et job, der i forhold til hjemlandets lønniveau er yderst vellønnet. I Fagbladet for den 10. december oplyser en tyrkisk arbejder, at hjemme skal han være heldig, om han kan tjene 2 kr. pr. dag. Jeg har ikke kendskab til aflønningen på det tyrkiske arbejdsmarked, jeg har heller ikke kendskab til 2 kr.s købekraft i Tyrkiet, men på mig virker det noget voldsomt.

Jeg vil gerne citere fra Fagbladet, som i øvrigt har en påskønnelsesværdig artikelserie fra den 10. ds., hvor man interviewer en tyrkisk arbejder beskæftiget i en virksomhed nær Kolding; han er 47 år gammel og landmand af oprindelse. Man spørger ham, hvorfor han er her, hvordan han befinder sig, og han svarer: Jeg er ked af at være her, jeg ville hellere været blevet derhjemme, men det går simpelt hen ikke, vi må af sted for at kunne klare familien.

Jeg tror, at vi også skal tage den side af sagen med, når vi drøfter fremmedarbejderproblematikken. Har vi jobs, der ikke er ansøgere til her i landet, kan vi være sikre på, at der er mange fra Tyrkiet, Jugoslavien

osv., der vil føle sig meget heldigt stillet, om de kan få et eftertragtet job.

Vi kan af den information, der er til rådighed for os, også meget let konstatere, at mange af dem, der kommer hertil, i høj grad sparer midler op for at kunne støtte dem derhjemme, og tallet på dem, der sparer op for siden hen at kunne etablere sig eller skaffe sig en bedre levevej end tidligere, er stort.

Jeg vil gerne om indslusningsordningen sige, at den givetvis hidtil langtfra har virket hverken betryggende eller tilfredsstillende. I dagspressen præsenteres man i denne tid jævnlig for den ophobning af ulykkelige fremmedarbejdere, som er strandet i Hamborg; et enkelt sted har der været flere artikler fra hotel Lüneburgerhof i Hamborg, hvor et stort antal er strandet uden midler og uden muligheder for at vende hjem igen. Jeg vil tro, at selv om det vil ændre lidt på mobiliteten af fremmedarbejderne, må man nok ind på, at de skal rekrutteres i deres hjemland, og at de i større omfang end hidtil skal være sikret arbejdstilladelse og bolig i en vis periode. På den måde kommer vi også ganske i overensstemmelse med det, som er gældende i en lang række andre lande.

Andre ordførere har været inde på problemet omkring en helbredsundersøgelse. Jeg er ganske enig i, at den er nødvendig, og det er sikkert også mest heldigt, om man får den gennemført i gæstearbejdernes hjemland, men her må jeg, også på baggrund af avislæsning om problemerne, spørge, om man nu i grunden kan være sikker på, at den, der kommer og er i besiddelse af en helbredsattest, netop er den, som helbredsundersøgelsen har omfattet. Jeg siger dette, bl. a. fordi meget tyder på, at de, der kommer her, ofte bliver groft udnyttet, fordi deres skolekunderskaber er mangelfulde.

Jeg vil også gerne sige om de problemer, der knytter sig til hele introduktionen, at det nok er rigtigt, at vi skal lave introduktionskrivelser, materiale i vidt omfang, men vi skal her være opmærksom på, at vi står over for befolkningsgrupper, hvis skolemæssige baggrund ikke er særlig udviklet, og hvad hjælper det at få et skriftligt materiale, hvis de pågældende er analfabeter? Når det drejer sig om tyrkiske gæstearbejdere, som der kommer mange af, synes de at